

Petycja

w sprawie podjęcia działań w celu zmiany ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej

Działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 870) wnoszę w interesie publicznym petycję o podjęcie działań w celu zmiany ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 902) poprzez:

- dodanie w art. 2 ustępu 3 w brzmieniu:

„wniosek o udostępnienie informacji publicznej powinien zawierać co najmniej imię i nazwisko osoby wykonującej prawo do informacji publicznej, a w przypadku innego podmiotu co najmniej nazwę tego podmiotu.

- dodanie w art. 2 ustępu 4 w brzmieniu:

„w przypadku gdy wniosek nie spełnia wymogów formalnych, o których mowa w ust. 3, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż siedem dni, z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania”.

- nadanie art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie brzmienia:

„informacja o efektach kontroli oraz wystąpienia, stanowiska, wnioski i opinie podmiotów ją przeprowadzających”.

ewentualnie:

- „wystąpienia, stanowiska, wnioski i opinie podmiotów przeprowadzających kontrole”

Uzasadnienie

Petycja dotyczy zmiany ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tj. Dz. U z 2022 r. poz. 902), dalej jako „ustawa o d.i.p

Okres ponad 20 lat funkcjonowania tej ustawy uzasadnia podjęcie próby doprecyzowania wybranych aspektów prawa do informacji publicznej.

W pierwszej kolejności dotyczy to coraz większej liczby wniosków anonimowych (bez danych osobowych) podpisanych jedynie nazwami postaci fikcyjnych np. z bajek albo sloganami. Powodem takiego stanu jest brak określenia w ustawie i d.i.p” wymagań formalnych wniosku. W takiej sytuacji można posiłkować się orzecznictwem sądów administracyjnych, jednakże również ono jest niejednolite.

Co istotne, nawet w przypadku, gdy adresat wniosku o udostępnienie informacji publicznej dojdzie do przekonania o konieczności wezwania anonimowego autora o uzupełnienie jego wniosku poprzez podanie imienia i nazwiska, to takie żądanie powinno znaleźć umocowanie prawne. W obecnym stanie prawnym nie może nim być jednak konkretny przepis ustawy o d.i.p. w szczególności art. 16 ust. 2 ponieważ stanowi on o stosowaniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego wyłącznie do decyzji, o których mowa w art. 16 ust. 1. Zatem nie jest dopuszczalne wezwanie anonimowego autora na podstawie art. 64§2 kpa, a czynności proceduralne podmiotu zobowiązanego do udostępnienia informacji publicznej nie są prowadzone w oparciu o przepisy kpa ponieważ wniosek nie stanowi podania w rozumienia przepisów kpa i nie wszczyna postępowania administracyjnego. **W obecnym stanie prawnym, w przypadku gdy adresat wniosku dysponuje informacją publiczną i nie ma potrzeby wydawania decyzji odmownej, to powinien on udzielić informacji również w przypadku wniosku anonimowego.**

Sytuacja taka wydaje się wymagać zmiany także z powodu postępu technologicznego jaki nastąpił w przeciągu blisko 24 lat od dnia uchwalenia ustawy o d.i.p. Jednym z przejawów dynamizacji procesów informatycznych jest sztuczna inteligencja i możliwość jej wykorzystania do generowania anonimowych wniosków o udostępnienie informacji publicznej.

Należy również odnotować, iż to ustawodawca a nie orzecznictwo powinien wypracować standardy w tym zakresie.

Kolejna proponowana zmiana dotyczy z art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie ustawy o d.i.p.

Zgodnie z tym przepisem prawnym udostępnieniu podlega informacja publiczna, w szczególności o danych publicznych, w tym **dokumentacja przebiegu i efektów kontroli** oraz wystąpienia, stanowiska, wnioski i opinie podmiotów ją przeprowadzających.

Informacje te powinny zostać obligatoryjnie umieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej (art. 8 ust. 3 ustawy o d.i.p.). Analiza stron podmiotowych BIP prowadzonych przez organy władzy publicznej prowadzi jednak do wniosku, iż regulacja ta nakłada obowiązek, **który od lat nie jest w zdecydowanej większości przypadków realizowany**. Wydaje się, iż powodem tego jest zbyt szeroki zakres pojęcia „dokumentacja przebiegów i efektów kontroli”, która może obejmować niejednokrotnie kilkadziesiąt czy kilkaset stron a w skrajnym przypadku nawet kilka tysięcy stron.

Publikacja w BIP tak obszernego materiału (zbioru) jest działaniem obciążającym, czasochłonnym i nieadekwatnym w stosunku do potencjalnych korzyści oraz celu (jawność, transparentność), który można osiągnąć poprzez zmianę statusu tych obszernych dokumentów czyli zastąpienie obowiązku obecnej obligatoryjnej ich publikacji w BIP obowiązkiem udostępnienia na wniosek.

Proponuje się więc aby przepis ten odnosił się swym zakresem do tego co jest istotą każdej kontroli czyli „informacji o efektach kontroli” wraz z pozostawieniem obecnego brzmienia odwołującego się do „wystąpień, stanowisk, wniosków i opinii podmiotów ją przeprowadzających”, co i tak wiąże się z szerokim ale wystarczającym zakresem obligatoryjnych danych w BIP.

Proszę o poinformowanie wnoszącego petycję o podjętych czynnościach poprzez przekazanie stanowiska Sejmu RP.

Z wyrazami szacunku